

Wytyczne w sprawie przedłużenia okresu naprawczego w wyjątkowych niekorzystnych sytuacjach

1. Wstęp

- 1.1. Zgodnie z art. 138 ust. 4 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/138/WE (zwanej dyrektywą Wypłacalność II)¹ w niektórych okolicznościach organ nadzoru może przedłużyć okres naprawczy w celu przywrócenia zgodności z kapitałowym wymogiem wypłacalności zgodnie z art. 138 ust. 3 i art. 218 ust. 4 dyrektywy Wypłacalność II o maksymalnie 7 lat. Z możliwości tej można skorzystać w przypadku wyjątkowych niekorzystnych sytuacji dotyczących zakłady ubezpieczeń i reasekuracji posiadające znaczny udział w rynku lub w dotkniętych liniach biznesowych, w których zakłady nie spełniają kapitałowego wymogu wypłacalności. Organy nadzoru mają możliwość łagodzenia nadmiernych potencjalnych skutków procyklicznych dla funkcjonowania systemu finansowego lub negatywnych skutków dla funkcjonowania rynków finansowych, w szczególności dla rynku ubezpieczeń, które ostatecznie byłyby szkodliwe dla interesów ubezpieczających i beneficjentów.
- 1.2. W celu zapewnienia uczciwych warunków konkurencji w sytuacjach, w których możliwe jest przedłużenie okresu naprawczego, bardzo ważne jest, aby organy nadzoru w spójny sposób decydowały, komu zezwolić na przedłużenie i na jaki okres. Zgodnie z art. 16 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1094/2010 (zwanego dalej rozporządzeniem EIOPA)² EIOPA wydaje niniejsze wytyczne.
- 1.3. Niniejsze wytyczne skierowane są do organów nadzoru w celu zapewnienia, aby stosowały one spójne podejście do przedłużenia okresu naprawczego w wyjątkowych niekorzystnych sytuacjach. Niniejsze wytyczne dotyczą także kwestii powiązanych, które wymagają spójnych praktyk nadzorczych lub większej harmonizacji. Obejmują one cofnięcie/odwołanie przedłużenia, dalsze przedłużenie już przyznanego przedłużenia i ujawnienie cofnięć przedłużeń.
- 1.4. Kiedy EIOPA ogłasza zaistnienie wyjątkowej niekorzystnej sytuacji zgodnie z art. 138 ust. 4 dyrektywy Wypłacalność II, nie oznacza to automatycznie, że zakład ubezpieczeń lub zakład reasekuracji (zwane dalej zakładami) z państwa członkowskiego, którego to ogłoszenie dotyczy, potencjalnie kwalifikuje się do przedłużenia okresu naprawczego.
- 1.5. Z trzech wyjątkowych niekorzystnych sytuacji, o których mowa w drugim akapicie art. 138 ust. 4 dyrektywy Wypłacalność II, tylko spadek na rynkach finansowych, który jest nieprzewidziany, gwałtowny i poważny, prawdopodobnie będzie miał znaczny negatywny wpływ na większość zakładów, ponieważ kreuje niekorzystne otoczenie biznesowe. Oczekuje się, że utrzymujące się niskie poziomy stóp procentowych wpływają przede wszystkim

---

¹ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/138/WE z dnia 25 listopada 2009 r. w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Wypłacalność II) (Dz.U. L 335 z 17.12.2009, s. 1)

² Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1094/2010 z dnia 24 listopada 2010 r. w sprawie ustanowienia Europejskiego Urzędu Nadzoru (Europejskiego Urzędu Nadzoru Ubezpieczeń i Pracowniczych Programów Emerytalnych), zmiany decyzji nr 716/2009/WE i uchylenia decyzji Komisji 2009/79/WE (Dz.U. L 331 z 15.12.2010, s. 48)

na zakłady ubezpieczeń na życie, działalność zakładów reasekuracji w zakresie ubezpieczeń na życie i niektóre linie biznesowe zakładów zajmujących się ubezpieczeniami innymi niż ubezpieczenia na życie. Zdarzenie katastroficzne o znaczącym wpływie może dotknąć tylko niektóre zakłady w znacznym zakresie, ponieważ wpłynie przede wszystkim na niektóre linie biznesowe.

- 1.6. Między wyżej wymienionymi trzema wyjątkowymi niekorzystnymi sytuacjami istnieją znaczne różnice, które dotyczą możliwości zakładów do zabezpieczenia się przed takimi sytuacjami, w taki sposób, aby zapobiec naruszeniu przez zakłady kapitałowego wymogu wypłacalności lub naprawić takie naruszenie w wymaganym czasie. Różnice te muszą być brane pod uwagę przez organ nadzoru w momencie decydowania o tym, czy zakład kwalifikuje się do przedłużenia, i o czasie trwania przedłużenia.
- 1.7. Możliwość przedłużenia okresu naprawczego wprowadzono po to, aby zapewnić elastyczność, jeżeli chodzi o środki nadzoru, kiedy duża część rynku ubezpieczeń zmaga się z poważnymi problemami, które mogą prowadzić do poważnych konsekwencji dla całego rynku. Mogłyby one mieć miejsce, gdyby wszyscy zainteresowani gracze byli zmuszeni do podjęcia podobnych środków w tym samym ograniczonym czasie, generując procykliczne skutki dla funkcjonowania systemu finansowego lub gdy ważne elementy składowe rynku ubezpieczeń doświadczają problemów finansowych ze szkodą dla rynku.
- 1.8. Podejmując decyzje dotyczące trwania przedłużenia okresu naprawczego, organy nadzoru muszą wziąć pod uwagę wyjątkowy charakter przedłużenia okresu naprawczego oraz ogólną zasadę z art. 138 ust. 3 dyrektywy Wypłacalność II, który przewiduje, że zakłady muszą podjąć odpowiednie środki, aby spełnić wymogi kapitałowe w ograniczonym czasie, wynoszącym od 6 do 9 miesięcy.
- 1.9. Jeżeli wyjątkową niekorzystną sytuacją jest nieprzewidziany, gwałtowny i poważny spadek na rynkach finansowych lub utrzymujące się niskie poziomy stóp procentowych, decyzje dotyczące czasu trwania przedłużenia okresu naprawczego będą wymagały przyjęcia przez organy nadzoru założeń dotyczących zmian na rynkach finansowych. Jeżeli z czasem okaże się, że założenia te były nadmiernie optymistyczne lub pesymistyczne, organy nadzoru muszą być w stanie zmienić swoje decyzje, dalej przedłużając dane przedłużenie, jeżeli oczekiwana poprawa wyjątkowej niekorzystnej sytuacji nie nastąpiła lub odwołując przedłużenie, jeżeli przestały istnieć przeszkody dla szybszej naprawy.
- 1.10. Wytyczne nr 1-11 mają zastosowanie do pojedynczych zakładów i *mutatis mutandis* do grup, tj. jeżeli niniejsze wytyczne stosowane są do grup, przez „zakład” należy rozumieć „grupę” a przez „organ nadzoru” należy rozumieć „organ sprawujący nadzór nad grupą”.
- 1.11. Na potrzeby niniejszych wytycznych przyjmuje się następujące definicje:
  - a) „przedłużenie okresu naprawczego” oznacza przedłużony okres na naprawę naruszenia kapitałowego wymogu wypłacalności dłuższy od pierwotnego okresu przewidzianego w art. 138 ust. 3 dyrektywy Wypłacalność II;

- b) „cofnięcie przedłużenia” oznacza wycofanie przez organ nadzoru przedłużenia okresu naprawczego, jeżeli dany zakład nie wykazał znacznych postępów w naprawianiu naruszenia kapitałowego wymogu wypłacalności zgodnie z akapitem piątym art. 138 ust. 4 dyrektywy Wypłacalność II;
- c) „odwołanie przedłużenia” oznacza wycofanie przez organ nadzoru przedłużenia okresu naprawczego z powodu istotnej zmiany okoliczności, które były podstawą przedłużenia.

1.12. Jeżeli terminy nie zostały zdefiniowane w niniejszych wytycznych, uznaje się, że mają one znaczenie nadane w aktach prawnych przywołanych we wprowadzeniu.

1.13. Wytyczne stosuje się od dnia 1 stycznia 2016 r.

Wytyczna nr 1 - Ogólne rozważania dotyczące przyznania przedłużenia okresu naprawczego

1.14. Przyznając przedłużenie okresu naprawczego i podejmując decyzję dotyczącą czasu trwania tego przedłużenia, organ nadzoru powinien dążyć do zapobiegania nieproporcjonalnym negatywnym skutkom ogólnie dla funkcjonowania rynku finansowego lub w szczególności rynku ubezpieczeń. Powinien zapewnić, aby względy makroostrożnościowe znajdowały się w odpowiedniej równowadze w stosunku do potrzeby unikania nadmiernego zagrożenia dla ochrony ubezpieczających i beneficjentów danego zakładu.

Wytyczna nr 2 - Brak przedłużenia okresu naprawczego bez przepisu, zgodnie z którym przedłużenie może zostać ograniczone lub odwołane

1.15. Organ nadzoru powinien uzależnić wszystkie decyzje dotyczące przedłużenia okresu naprawczego od przepisu, zgodnie z którym organ nadzoru może odpowiednio odwołać lub ograniczyć przedłużony okres naprawczy, jeżeli okoliczności uzasadniające przedłużenie zmieniły się w taki sposób, że w nowych okolicznościach organ nadzoru nie przyznałby przedłużenia lub przyznałby przedłużenie znacznie bardziej ograniczone.

1.16. Jeżeli EIOPA ogłosi, że wyjątkowa niekorzystna sytuacja przestała mieć miejsce, organ nadzoru powinien niezwłocznie dokonać przeglądu każdego przyznanego przedłużenia.

Wytyczna nr 3 - Podejmowanie decyzji w sprawie czasu trwania przedłużenia okresu naprawczego

1.17. Organ nadzoru powinien w razie potrzeby dalej przedłużyć przedłużenie okresu naprawczego zamiast przyznawać bardzo długie przedłużenie okresu naprawczego na początku.

Wytyczna nr 4 - Prośba o informacje i plan naprawczy

- 1.18. Organ nadzoru powinien poprosić zakład o przekazanie wszystkich istotnych informacji, które pomogą mu w ocenie czynników i kryteriów określonych w art. 288 lit. c)–h) oraz w art. 289 rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2015/35³
- 1.19. Jeżeli chodzi o przedłużenie okresu naprawczego, plan naprawczy określony w art. 142 ust. 1 dyrektywy Wyplącalność II powinien zawierać dodatkowo:
- a) uzasadnienie przedłużenia oraz zaproponowany czas trwania przedłużenia okresu naprawczego koniecznego w wyjątkowej niekorzystnej sytuacji;
  - b) postęp do osiągnięcia co trzy miesiące w efekcie zaproponowanych środków i ich spodziewanego wpływu na wyplącalność.

Wytyczna nr 5 - Przedłużenie okresu naprawczego z powodu spadku na rynkach finansowych, który jest nieprzewidziany, gwałtowny i poważny

- 1.20. Jeżeli EIOPA ogłosiła spadek na rynkach finansowych, który jest nieprzewidziany, gwałtowny i poważny, czynnikiem decydującym dla organu nadzoru w momencie podejmowania decyzji o przedłużeniu planu naprawczego i czasie jego trwania powinny być potencjalne skutki procykliczne.

Wytyczna nr 6 - Przedłużenie okresu naprawczego z powodu utrzymujących się niskich poziomów stóp procentowych

- 1.21. Jeżeli EIOPA ogłosiła utrzymywanie się stale niskich poziomów stóp procentowych, czynnikiem decydującym dla organu nadzoru w momencie podejmowania decyzji o przedłużeniu planu naprawczego i czasie jego trwania powinny być środki podjęte przez zakład w celu ograniczenia spadku wyplącalności.

Wytyczna nr 7 - Przedłużenie okresu naprawczego z powodu zdarzenia katastroficznego o znaczącym wpływie

- 1.22. Jeżeli EIOPA ogłosiła zdarzenie katastroficzne o znaczącym wpływie, czynnikiem decydującym dla organu nadzoru w momencie podejmowania decyzji o przedłużeniu planu naprawczego i czasie jego trwania powinien być zakres, w jakim zakład ma do czynienia ze znacznie większymi roszczeniami niż te, które mogłyby wynikać z normalnych okoliczności.

Wytyczna nr 8 - Stosowanie dalszego przedłużenia okresu naprawczego, jeżeli znacznie zmieniły się pierwotne założenia

- 1.23. Organ nadzoru powinien rozpatrzyć wnioski o dalsze przedłużenie tylko wówczas, gdy okoliczności będące przyczyną pierwotnego przedłużenia okresu

---

³ Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2015/35 z dnia 10 października 2014 r. uzupełniające dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/138/WE w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Wyplącalność II) (Dz.U. L 12 z 17.1.2015, s. 1)

naprawczego zmieniły się w taki sposób, że w nowych okolicznościach organ nadzoru mógłby przyznać dłuższe przedłużenie okresu naprawczego, a wnioskowi towarzyszy dostosowany, realistyczny plan naprawczy.

- 1.24. Organ nadzoru powinien umożliwić zakładowi wystąpienie z wnioskiem o dalsze przedłużenie okresu naprawczego, jeżeli cały przedłużony okres naprawczy nie jest dłuższy od maksymalnego okresu, o którym mowa w art. 138 ust. 4 dyrektywy Wyłącalność II.

Wytyczna nr 9 - Ocena znacznego postępu

- 1.25. Oceniając, czy zakład dokonał znacznego postępu w kierunku zgodności z kapitałowym wymogiem wyłącalności, o którym mowa w akapicie piątym art. 138 ust. 4 dyrektywy Wyłącalność II, organ nadzoru powinien określić, czy zakład nadal może zrealizować plan naprawczy. Organ nadzoru powinien sprawdzić przynajmniej, czy zakład:

- a) nie wdrożył bez uzasadnienia środków, do których się zobowiązał lub;
- b) nie dokonał znacznego postępu w celach do osiągnięcia co trzy miesiące w wyniku zaproponowanych środków włączonych do planu naprawczego.

Wytyczna nr 10 - Cofnięcie lub odwołanie przedłużenia

- 1.26. Jeżeli organ nadzoru stwierdzi, że przedłużenie okresu naprawczego powinno zostać cofnięte lub odwołane, powinien dać zakładowi możliwość wypowiedzenia się na temat zaproponowanego cofnięcia lub odwołania w odpowiednim terminie.

Wytyczna nr 11 - Podanie cofnięcia lub odwołania przedłużenia do wiadomości publicznej

- 1.27. Jeżeli organ nadzoru cofnie lub odwoła przedłużenie okresu naprawczego, musi zapewnić, aby zakład spełnił bez zwłoki wymóg z art. 54 ust. 1 dyrektywy Wyłącalność II o podaniu do wiadomości publicznej takiej informacji oraz powodów cofnięcia lub odwołania w aktualnym sprawozdaniu na temat wyłącalności i kondycji finansowej.

Zgodność i zasady sprawozdawczości

- 1.28. Niniejszy dokument zawiera wytyczne wydane na mocy art. 16 ust. 3 rozporządzenia w sprawie EIOPA, a właściwe organy i instytucje finansowe podejmą wszelkie starania w celu przestrzegania wytycznych i zaleceń.
- 1.29. Właściwe organy, które przestrzegają lub zamierzają przestrzegać niniejszych wytycznych powinny w odpowiedni sposób włączyć je w swój system regulacyjny lub system nadzoru.
- 1.30. Właściwe organy mają dwa miesiące od wydania przetłumaczonej wersji niniejszych wytycznych na potwierdzenie EIOPA, czy przestrzegają lub zamierzają ich przestrzegać, wraz z podaniem powodów ich nieprzestrzegania.

1.31. W przypadku braku odpowiedzi w tym terminie właściwe organy zostaną uznane za nieprzestrzegające wymogów sprawozdawczości i zostanie to uwzględnione w sprawozdaniu.

Przepisy końcowe dotyczące przeglądów

1.32. Niniejsze wytyczne podlegają przeglądowi przez EIOPA.